

## SUOMEN GERIATRIT RY:N KANNANOTTO KUOLEMAN TOTEAMISEN KÄYTÄNTÖJEN MUUTTAMISEKSI

Suomen Geriatriit RY on seurannut huolestuneena keskustelua, jota käydään vainajan toteamisen käytäntöihin liittyen. Arvokas elämän loppuvaihe ja kuolema ovat jakamattomia ihmisoikeuksia. Omaisilla ja kuolevalla tulee olla oikeus rauhalliseen ja ihmisarvoa kunnioittavaan kohteluun sekä ennen kuolemaa, että sen jälkeen.

Lakiesitys kuoleman toteamisen muuttamisesta on ollut lausuntokierroksella vuonna 2020. Esityksen mukaan sairaanhoitaja voisi ennakoiduissa kuolemantapauksissa tehdä kuoleman toteamiseksi tarvittavat tehtävät, jonka jälkeen vainajan ruumis voitaisiin siirtää kylmätilaan ja lääkärin tulisi fyysisellä tutkimuksellaan todeta kuolema kolmen vuorokauden kuluessa. Lakihanke jäi toteutumatta ministeriön resurssipulan vuoksi.

Suomi on pitkien välimatkojen harvaan asuttu maa, jossa lääkäri on viikonloppuisin ja arkipyhien aikaan kaukana. Nykyinen Valviran ohjeistus ei salli vainajan siirtämistä kylmiöön ennen lääkärin fyysisesti suorittamaa kuoleman toteamista, ja eduskunnan apulaisoikeusasiamies on puuttunut tiukasti alueellisiin toimintatapoihin, joiden mukaan vainajan on voinut siirtää kylmiöön odottamaan lääkärin tutkimusta.

Eduskunnan apulaisoikeusasiamiehen kannanoton jälkeen Hyvinvointialueet ovat joutuneet suunnittelemaan käytäntöjä, joissa vainaja kuljetetaan viikonloppuisin jopa yli sadan kilometrin päähän lääkärin luokse, jotta kuolema voidaan todeta. Edellä mainittu käytäntö on arvokkaan kuoleman ja sen jälkihoidon vastainen, sekä aiheuttaa lisäkustannuksia ja sitoo resursseja jo valmiiksi talouspaineiden kanssa kamppaileville Hyvinvointialueille.

**Esitämme painokkaasti, että kuoleman toteamisen käytäntöjen muuttaminen otetaan pikaisesti uudelleen lakivalmisteluun.**

Oulussa 17.10.2025

Suomen Geriatriit RY:n, hallitus

Lisätietojen antaja:  
Puheenjohtaja Jouko Laurila  
[jouko.laurila@oulu.fi](mailto:jouko.laurila@oulu.fi), 0503438471